

LIETUVOS DAILĖS MUZIEJUS

NACIONALINĖ KULTŪROS ĮSTAIGA

Didžioji g. 4, LT-01128, Vilnius, tel. (8 5) 262 80 30, faks. (8 5) 212 60 06, el. p. muziejus@ldm.lt
Juridinių asmenų registro kodas 190756087, PVM mokėtojo kodas LT907560811

Informacinis pranešimas

2017-07-03

ALEKSANDRAS VASILJEVAS PRISTATO PARODĄ *PORTRETAS IR MADA*

Lietuvos dailės muziejus liepos 4 d., antradienį, 17 val. Vilniaus paveikslų galerijoje (Didžioji g. 4) atidaro parodą „Portretas ir mada. Iš Aleksandro Vasiljevo fondo kolekcijos Vilniuje“ (veiks iki rugpjūčio 27 d.). Parodą atidarys kolekcijos savininkas, parodos kuratorius Aleksandras Vasiljevas, parodos kuratorė Dalia Tarandaitė (LDM) ir Lietuvos dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys. Įėjimas tik su kvietimais.

SPAUDOS KONFERENCIJA ŽINIASKLAIDAI – 11 val.

Portretai yra neišsemiamas mados istorijos pažinimo šaltinis. Juose pavaizduoti konkrečiai epochai būdingi drabužiai, papuošalai ir šukuosenos vertingai papildo žinias, gaunamas iš išlikusių istorinio kostiumo dalių ir jų komplektų. Dar daugiau – portretai suteikia informacijos, kurios nepakanka tyrinėjant vien drabužių ir papuošalų kolekcijas. Juose matome žmonių veidus, iš kurių galime spręsti apie kosmetikos naudojimo ypatumus, skirtingoms epochoms būdingą moters ir vyro grožio idealą, madingas šukuosenas, laikyseną ir bendrą, nuo mados neatsiejamą asmens įvaizdį. Portretai parodo visumą – ne tik ką, bet ir kaip skirtingais laikotarpiais žmonės nešiojo, kaip derino atskirus kostiumo elementus ir aksesuarus, norėdami atrodyti gražūs, šiuolaikiški ir madingi. Ir tokie išlikti ateinančių kartų atmintyje.

Neatsitiktinai visose mados istorijai skirtose parodose, greta drabužių, papuošalų ir kitų aksesuarų, rodomi portretai. Didžiulę portretų kolekciją yra sukaupęs vienas žymiausių mados istorikų ir kolekcininkų Aleksandras Vasiljevas. Vien Vilniuje saugomoje Aleksandro Vasiljevo fondo portretų kolekcijoje esama per 1000 kūrinių, keliaujančių į jo rengiamas parodas Lietuvoje ir užsienyje.

Vilniaus paveikslų galerijoje surengta paroda nuo kitų madai, atskiriems jos laikotarpiams ir kryptims skirtų parodų skiriasi tuo, kad joje pirmą kartą rodomi tik portretai – kaip mados istorijos liudininkai ir dalyviai. Portreto ir mados ryšys yra labai glaudus. Laikui bėgant, portretai ne tik fiksavo mados kaitą, bet neretai ir patys tapdavo aprangos ar aksesuaro dekoro dalimi. XVIII a. II pusėje ir XIX a. pirmaisiais dešimtmečiams kartu su sentimentalizmu paplito mažojo formato portretai bei portretinės miniatiūros. Juos imta nešioti ant kaklo kaip medalionus, segti prie krūtinės kaip seges, jais pradėta puošti žiedus, apyrankes, tabokines, vėduokles.

Parodoje eksponuojami XVII a.–XX a. 5 dešimtmečio portretai. Seniausias kūrinys – 1646 m. nutapytas didiko portretas, atspindintis baroko mados didingumą ir reprezentacinių portretų tradiciją. Lengvą, gyvenimo džiaugsmo kupiną rokoko stilių pristato keletas pastelės technika sukurtų portretų. XIX a. pirmo ketvirčio portretuose juntamas supaprastintų, natūralių formų siekis,

susižavėjimas antikos mada ir daile. Romantizmo laikotarpio grožio idealas – trapi, kiek liguistai atrodanti moteris. XIX a. antros pusės madoje ir dailėje pastebimas gyvenimo pilnatvės, prabangos ir puošnumo siekis. XIX ir XX a. sandūroje susiformavusiame moderno stiliuje vyrauja gamtos formos, laisvai plaukiančios lanksčios linijos. XX a. trečiam ir ketvirtam dešimtmečiui būdingas masinės gamybos ir masinės kultūros formavimosi epochos pradžia žymintis art deco stilius, taip pat – moterų emancipacija. Panašios tendencijos išliko ir Antrojo pasaulinio karo metais. Tiesa, vis labiau buvo ilgimasi romantiškos moters idealo.

Dauguma parodoje eksponuojamų portretų yra sukurti prancūzų dailininkų. Ir ne tik todėl, kad Paryžius ilgą laiką buvo mados sostinė. 1982 m. iš Rusijos į Prancūziją emigravęs Aleksandras Vasiljevas čia sukaupė didžiąją dalį savo kolekcijos. Portretų autoriai yra profesionalūs, dailės akademijas baigę dailininkai. Ne visi jie išgarsėjo. Portretų tapymas daugeliui buvo pagrindinis pragyvenimo šaltinis. Be parašų ant portretų, žinių apie juos turime labai nedaug. Greta autorių kūrinių, kurie ir sudaro didžiąją rinkinio dalį, Aleksandro Vasiljevo fondo kolekcijoje nemažai yra ir plačiai žinomų ar net visame pasaulyje garsių dailininkų kūrinių. Parodoje galima pamatyti vieno žymiausių pastelės meistrų Moriso Kventino de la Turo (Maurice Quentin de la Tour, 1704–1788), prancūzų tapytojų Anri Fransua Rizenerio (Henri François Riesener, 1767–1828), Eženas Fransua Deverijos (Eugene François Deveria, 1805–1865), Žano Pjero Valetto (Jean Pierre Vallet, 1809–1886), Šarlio Rono (Charles Ronot, 1820–1851), Šarlio Diurano (Charles Durand, 1837–1917) ir kt. kūrinius.

Informacija internete – www.ldm.lt

Informaciją teikia parodos kuratorė Dalia Tarandaitė mob. 8 629 774 87.

LDM Ryšių su visuomene skyrius

85 262 18 83, 8 674 94 104

Ilustracija:

Nežinomas XIX a. dailininkas. Moteris žydra suknele. Fotografas Antanas Lukšėnas